

21 mei 2020, Hemelvaart van de Heer, jaar A

**Lezingen: Hand 1, 1-11 Onder hun ogen omhooggeheven
Ef 1, 17-23 God zette Hem aan zijn rechterhand
Mt 28, 16-20 Ik ben met u, alle dagen!**

Homilie

Beste vrienden,

De vreugde van Pasen klinkt 50 dagen lang in het kerkelijk jaar. In feite zou het het hele jaar door zo moeten zijn, en dat voor de rest van ons leven. Dat is de boodschap. De eindzin van het evangelie vandaag doet dat ook vermoeden 'ik ben met u alle dagen tot aan de voleinding der wereld'. Maar vandaag zijn we maar 40 dagen na Pasen. Dat getal veertig, dat komt vaak terug in de Bijbel: Veertig jaar duurde de tocht uit Egypte naar het Beloofde land; veertig dagen verbleef Jezus in de woestijn. Gedurende een periode van veertig dagen verscheen hij aan zijn leerlingen. Hemelvaart, de veertigste dag, is zijn laatste officiële verschijning aan de elf.

Hemelvaart is evenwel geen einde. De Paaskaars die we dit jaar niet samen hebben kunnen ontsteken blijft branden na Hemelvaart. Zelfs tot Pinksteren en daarna op alle momenten die ertoe doen. Hemelvaart is dus afscheid nemen en begroeting van het volgende, het nieuwe. Het afscheid nemen is een aards begrip, want Jezus was zijn hele leven reeds bij zijn Vader. Hij voelde zich soms verlaten door hem, zoals wij dat ook wel eens zo ervaren. Maar niets hield hem weg van zijn opdracht. Die opdracht geeft Jezus vandaag door aan de elf, en in feite aan ieder van ons.

Jezus gaat naar zijn Vader in de hemel, iets wat we traditioneel aanwijzen als een plek boven ons. Dat is niet bedoeld als een geografische oriëntatie maar als een symbool van vrijheid, openheid, ruimte en het onbegrensde. God is uiteindelijk niet aan plaats en tijd gebonden maar actueel en omnipresent. Ieder moment van ons leven.

De elf leerlingen, want Judas was er niet meer bij, hadden het lastig. Ze zochten houvast, ze wilden iets doen, maar wisten niet goed wat of hoe. Het feestgedruis van de opstanding begon weg te deemsteren en dreigde in stilte te eindigen als een historisch feit, een puntje op de menselijke tijdbalk. Maar Jezus trekt die tijdbalk open en wijst erop dat Hij bij hen zal zijn, iedere moment tot het einde der tijden. Ieder moment is uniek en toch ook weer versmolten met de eeuwigheid waarin het opgaat. Dat lezen we ook aan het einde van de eerste lezing vandaag: '[d]eze Jezus die van u is weggegaan naar de hemel, zal op dezelfde wijze wederkeren als Gij hem naar de hemel hebt zien gaan'. De tijd tikt weg, maar niet in de ogen van God. God wil dat we zijn koninkrijkheid gestalte geven: verheven boven het geschapene en tijdelijke. Als zittende aan de rechterhand van hem zoals we lezen in de tweede lezing (Efezenbrief). Hij wil dat we ons gedragen alsof we reeds bij Hem zijn.

De tijd hier op aarde geeft ons de mogelijkheid te doen wat Jezus van ons verlangt. Dat is voor iedereen anders. Hij geeft geen strakke instructies, maar opdrachten die invulbaar zijn. Het heeft altijd te maken met de twee dimensies van het kruis: je relatie met God (vertikaal) en je relatie met je medemens en bij uitbreiding de aarde (horizontaal). Er is veel geschreven en gezegd over wat die opdracht allemaal kan inhouden: zorg voor de medemens, voor de armen en kwetsbaren, voor de aarde, in kleine en grote dingen. Maar die opdracht van Jezus is niet iets om na te jagen, om bonuspunten te scoren, of je plek in de hemel te verdienen.

Die opdracht is er om je toe te laten om je volle menselijke potentieel te bereiken, om boven het aardse uit te stijgen.

Laten we ons inspireren door onze eigen berg van Galilea op te lopen, net zoals de elf dat deden. Dat de zending van Jezus eindigt in Galilea, net de plek waar ze begon is niet toevallig. Waar het eindigt, begint ook iets nieuws. Erg relevant in een tijd waar we onverwachts en op afstand afscheid moeten nemen van mensen die ons een heel leven dierbaar zijn geweest. En kijken we naar de hemel en vragen we wat de bedoeling van deze lugubere situatie is. Maar waar iets eindigt begint ook iets, ook al is het niet meteen duidelijk wat precies.

Net zoals we ons afvragen wat de bedoeling is van onze opdracht. We denken en denken, en proberen het een en ander in de hoop dat het het juiste is. Misschien moeten we eens doen wat de elf deden nadat ze de opdracht kregen: 'Toen keerden zij terug naar Jeruzalem...', een plek die hen niet goed gezind was. Ze wisten niet wat er ging volgen. Was hun hetzelfde lot als Jezus beschoren? Het werd geen tijd van bij de pakken neerzitten. Nee, het werd een tijd van tot zichzelf komen, van bezinning, van nadenken en napraten over wat de Heer tot hen gezegd had. Het werd ook een tijd van voorbereiding. Soms is het goed, wanneer de mens eens wachten moet, zoals we de laatste maanden overvloedig hebben moeten doen. Het is onze eigen '40 dagen in de woestijn'. Er is een tijd van actie en een tijd van wachten, denken en voorbereiden. Het is geen tijd van niets doen, maar van het verbreden van ons perspectief. Net zoals de elf. Zij werden actief: "Zij gingen naar de bovenzaal, en daar bleven zij eendrachtig bijeen, volhardend in het gebed, met de vrouwen en Maria, de moeder van Jezus, en met Zijn broers." Eendrachtig is het woord dat eruit springt.

Ze wisten niet wat te doen, ze voelden zich als wezen, maar bleven eendrachtig zich richten op wat Jezus hen bevolen had. Gesteund door het vertrouwen dat ze in Hem stelden. Ook de leerlingen wisten niet wat zou volgen, ze tuurden ook in het duister, maar gingen aan de slag met wat ze 'wel' hadden: vertrouwen, geloof en hoop. Ook zij hadden nood aan die Heilige Geest die er nog niet was, net zoals wij vandaag, in deze merkwaardige tijden. De Heilige Geest die helpt ons invulling te geven in onze missie. Wat er staat te gebeuren, wat we kunnen doen. Maar we kunnen ons nu wel al voorbereiden.

Dat vertrouwen, hoop en geloof is wat Hemelvaart ons leert. Het confronteert ons met het zichtbare en vertrouwd en dwingt ons te heroriënteren naar het onzichtbare. Geloven is zien wat je niet ziet, je vertrouwen stellen op wat je niet waarnemen kunt. Geloven, zou je kunnen zeggen, is een oefening in omhoog kijken! Niet letterlijk, zoals de leerlingen doen, maar geestelijk. Omhoog kijken, boven de zichtbare werkelijkheid uit. Dát is geloven. Niet naar beneden kijken, naar het aardse en vergankelijke. Maar omhoog, met perspectief naar de eindeloze mogelijkheden. Alsof we al daarboven bij God zijn.

Hopen is zeker zijn. Onmogelijk is geen feit, het is een mening. Maar het heeft wel wat op onze gemoedsgesteldheid. We gaan twifelen, of 'zuchten' zoals Paulus het zegt: zuchten van de schepping die het zwaar heeft, en zuchten van wie gelooft, omdat Gods wereld nog niet is aangebroken. Het Bijbelse begrip 'hoop' is nog iets anders dan 'hopen' zoals we dat in het dagelijks leven gebruiken. In het dagelijks leven zeg je soms 'ik hoop het maar' als je ergens bepaald niet zeker van bent. Hopelijk is het zo, maar misschien ook wel niet... In de Bijbel, in het geloof is hoop echter dat waar je zéker van mag zijn. Het is er alleen nog niet, maar het is niet de vraag óf het wel komt. Het is alleen nog niet volledig gerealiseerd.

Hoe zijn we daar zo zeker van: omdat Jezus is gekomen. Jezus opende een dimensie in het menselijke bestaan die tot dan altijd gesloten was gebleven. Maar hoop impliceert ook volhouden en volharding. Het gaat niet vanzelf, soms is geloven zwaar. Je moet soms jezelf dwingen om naar boven te kijken, om de hoop vast te houden. Wat maakt het dan zo zwaar? Heel eenvoudig: dat wat je hoopt, dat wat je vast gelooft, is niet zichtbaar. Nog niet. Dat is het lastige van Hemelvaart. We hopen dingen die we (nog niet) zien. Hoop en zuchten zijn

evenwel beiden onderdeel van geloven. Zuchten om de beperktheid van het heden, en hoop die je toelaat over de horizon heen te kijken, ook al is die in alle details nog niet zichtbaar. De boodschap van Jezus is geen historische ethische reflex maar een actuele werkelijkheid die ons iedere dag bemoedigt.

Luc Nijs